

plejer at gøre det. Det foregaar paa følgende Maade: Der er to Fællede, den inderste og den yderste, og to Standerer hver med to Kugler. Naar der skydes med Kanoner, hejses Kuglerne paa begge Standerne, naar der skydes med Geværer, hejses der Kugle paa den inderste Fælled og Flag ved Skydebanerne, hvilket vil sige, at man ganske rolig kan gaa ud paa den yderste Fælled; ikke desto mindre skete der den paagældende Dag det omtalte Uheld.

Det er imidlertid saaledes, at Militæret slet ikke kan afspærre denne Bane. Den højtærede Forsvarsminister og jeg har tidligere, i 1910—11, forhandlet om dette Forhold, det drejede sig den Gang om Skarpskydning. Der var af Lodsejere derude anlagt Sag mod Krigsministeriet, og Processen, som førtes fra 1901 til 1908, drejede sig om følgende: Naar der blev skudt med skarpt, blev der givet Ordre til, at Beboerne og de, som dyrkede Jord derude, skulde forlade deres Hjem eller deres Jord i den Tid, Skarpskydningen stod paa, idet de i modsat Fald risikerede at blive skudt. De paagældende søgte gennem Processen Erstatning, fordi de saaledes pludselig skulde forlade deres Hjem og deres Arbejde. De vandt i 1908 deres Sag ved Underretten, men Ministeriet appellerede Sagen til Højesteret, og her tabte de paagældende Sagen, idet Præmisserne gik ud paa, at de hver Gang skulde søge Erstatning hos Ministeriet. Lodsejerne var klare over, at de da aldrig vilde kunne faa noget. De gik derfor til mig, og jeg henvendte mig til den nuværende Forsvarsminister, som ogsaa den Gang var Forsvarsminister. Der kom en Forhandling i Stand, som gav det Resultat, at Lodsejerne fik 6 000 Kr. i Erstatning for de svundne Aar, og at de fremtidig skulde have Erstatning, hver Gang der blev skudt med skarpt.

Vi var den Gang glade over, at vi ved denne Overenskomst fik Sagen ud af Verden, men siden da er der jo sket en Del. Jeg sagde den Gang, hvilket fremgaar af de Forhør, der har været afholdt, at for hver Gang vi faar Skyts, der rækker længere, bliver det vanskeligere at bruge Fælleden, fordi den baade er for kort og for smal. Den Gang var Forholdet det, at Bøndernes Jord laa paa den ene og Kalvebodstrand paa den anden Side af Fælleden, og paa Islands Brygge var der ikke bygget meget. Men siden da er der blevet bebygget helt omkring Faste Batteri. Paa den ene Side har vi Sydhavnen og paa den anden Side adstykkede Jorder; alt, hvad der ligger

fra Renden ind til Volden, ind til Amager Fælled, tilhører jo Havnevæsenet, der har Militæret ingen Ret til at afspærre. Der er fyldt saa meget op paa Islands Brygge, at man spadserer bag Skydebanerne ind paa Fælleden, og Havnevæsenet fylder op hver Dag. Der gives den Ordre til Vognene, at de kan køre ind og løse Fyld af lige ud for Skydebanerne, og det er derfor ganske umuligt at afspærre disse. Det er vistnok Havnevæsenets Mening, at alt der skal tørlægges, idet der vil kunne indvindes 70—80 Tdr. Land, og formentlig er det Planen, at der skal bygges Pakhuse og lægges Jernbanskinner. Men det vil sige, at Militæret umuligt kan bruge Fælleden.

Jeg vil derfor henstille til den højtærede Forsvarsminister at tage under Overvejelse, om der ikke var Grund til helt at undlade at skyde derude. Man er vistnok kommet bort fra at skyde fra Faste Batteri; der havde man de store Kanoner, hvor Fæstningsartilleriet øvede sig. Jeg husker, at jeg en Gang nævnte, at det var oplyst for mig, at Fæstningsartilleriet maatte bruge Faste Batteri at øve sig fra, fordi Forterne ikke kunde taale, at der blev skudt fra dem, saa revnede de. I alt Fald er man vist helt kommet bort fra at skyde derfra; de store Bygninger paa Islands Brygge taaler ikke Lufttrykket, de kan revne og Vinduerne springe. Det er altsaa næsten umuligt at bruge Fælleden til Skydning; den kan bruges til Eksercits, men til Skydning er den for smal, selv naar man skyder med Gevær. Skydebanerne er lagt saaledes, at Skydningen rækker ned imod Kalvebodstrand, og naar Folk gaar derude og arbejder med at fylde op, kan Militæret naturligvis ikke blive ved med at skyde derude. Følgen blev jo ogsaa, at en Fisker, der laa derude med sin Baad paa det dybe Vand, blev saaret af et Projektil.

Skydningen kan ikke mere foregaa fra denne Fælled. Det ved Militæret ogsaa meget godt, og jeg synes derfor, det var rigtigst, om dets ledende Mænd sagde til den højtærede Forsvarsminister: Den Plads er umulig for os at arbejde paa mere; vi har forsømt vor Tid, skulde vi have bevaret den, skulde vi have købt de omliggende Arealer for at sikre os, at der ikke kom Bebyggelse saa tæt ind paa Livet af os. Det er ikke sket, og jeg henstiller til den højtærede Minister, naar vi skal have en ny Militærordning, at overveje ogsaa dette Spørgsmaal, at vi, hvis vi vedblivende skal have Soldater, hvad vi vel skal, kan faa flyttet Skydebanerne bort fra København.